

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.899/2021/6.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Sebe Mária, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2021. december 8.
Az ügy tárgya: szexuális visszaélés büntette és más bűncselekmények
Terhelt: ...
Elsőfok: Pásztói Járásbíróság, 5.B.56/2018/38., ítélet, tárgyalás, 2020. március 12.
Másodfok: Balassagyarmati Törvényszék, 14.Bf.80/2020/11., ítélet, nyilvános ülés, 2020. november 25.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Legfőbb Ügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a szexuális visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt ... terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pásztói Járásbíróság 5.B.56/2018/38., illetve a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság 14.Bf.80/2020/11. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a terheltet végleges hatályú foglalkozástól eltiltásra is ítéli minden olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végezné, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban állna.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Pásztói Járásbíróság a 2020. március 12-én kihirdetett 5.B.56/2018/38. számú ítéletével a terheltet garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés], rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], szexuális visszaélés büntette [Btk. 198. § (4) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette [Btk. 184. § (1) bekezdés] miatt – mint visszaesőt, halmazati büntetésül – 3 év 8 hónapi szabadságvesztésre és 4 közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön és abból a terhelt legkorábban a büntetés háromnegyed részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A terhelt és a védő fellebbezése folytán eljáró Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. november 25-én meghozott 14.Bf.80/2020/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a terhelt terhére megállapított szexuális visszaélés büntetést folytatólagosan elkövettként, az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettként értékelt cselekményt pedig új pszichoaktív anyaggal visszaélés vétségeként [Btk. 184. § (4) bekezdés a) pont] minősítette. A szabadságvesztés tartamát 2 év 8 hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette, míg egyebekben a járásbíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A jogerős ítéletben megállapított tényállás II. pontja szerint a terhelt 2018 januárjáig élettársával lakott. Az élettárs családba fogadó gyámja volt a 2002. évben született kiskorú ... sértettnek.

[4] A terhelt 2017. év közepén kölcsönös érzelmi kapcsolatba került kiskorú sértettel. A terhelt tudomással bírt róla, hogy kiskorú sértett a cselekmény idején tizennyolcadik életévét még nem töltötte be.

[5] A terhelt 2017 szeptemberétől 2018. január 27. napjáig több, pontosan meg nem határozható alkalommal, befolyási viszonyával visszaélve, közös elhatározásuk alapján közösült kiskorú sértettel a lakóhelyén.

[6] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség BF.352/2021/2. szám alatt, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpontjában meghatározott okból, a Be. 651. § (1) bekezdésében írtak szerint, a terhelt terhére felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

[7] Az indítvány szerint a terhelt terhére megállapított szexuális visszaélés büntette a Btk. XIX. Fejezete szerinti, a nemi élet szabadsága és nemi erkölcs elleni bűncselekmények körébe tartozik, sértettje pedig a jelen esetben a tizennyolcadik életévét be nem töltött sértett. Ezért törvényt sértett a Pásztói Járásbíróság és a Balassagyarmati Törvényszék, amikor a Btk. 52. § (3) bekezdésében írt kötelező rendelkezés ellenére a terhelttel szemben nem szabott ki foglalkozástól eltiltást.

[8] Ezen indoka alapján indítványozta, hogy Kúria a támadott határozatot változtassa meg, és a terheltet végleges hatállyal tiltsa el bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végezné, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban állna, egyebekben pedig az ítéletet hatályában tartsa fenn.

[9] A terhelt és a védő a felülvizsgálati indítványra nem tett észrevételt.

[10] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[11] 1. A Be. 660. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítványt főszabályként tanácsulésen bírálja el. E főszabály alóli kivételként a Kúria nyilvános ülésen határoz a felülvizsgálati indítványról, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont]. Ugyanakkor a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LXVIII. törvény 212. §

(1) és (2) bekezdése abban az esetben is lehetővé teszi a felülvizsgálati indítvány tanácsülésen való elbírálását, ha az indítványt a Be. 660. § (2) bekezdés a) pontja szerint nyilvános ülésen kell elbírálni, azonban az elbíráláshoz szükséges adatok a felülvizsgálattal érintett írásbeli nyilatkozata alapján beszerezhetők, és a rendelkezésre álló adatok alapján az ügy tanácsülésen való elbírálásának nincs akadálya.

[12] A fentiekre történő figyelmeztetés után az érintettek nem indítványozták nyilvános ülés kitűzését, ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsülésen bírálta el.

[13] 2. Az iratokból kitűnően a Balassagyarmati Törvényszék 2021. január 28-án közölte az ügyészséggel a jogerős ügydöntő határozatot, amelyhez képest a Legfőbb Ügyészség 2021. július 23-án, azaz a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül, ekként joghatályosan nyújtotta be a felülvizsgálati indítványt.

[14] 3. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság vádról rendelkező jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést. A felülvizsgálati indítvány e törvényhely második fordulatára hivatkozott, ezért az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[16] A büntetőjog más szabályának törvénysértő büntetés kiszabását eredményező megsértése miatt mindazon büntető anyagi jogi szabály megszegése felülvizsgálati okot képez, amelynek alkalmazását a büntetés kiszabása körében a törvény az ítéldbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt a Be. XCIV. Fejezete nem nyújt jogorvoslati lehetőséget.

[17] Ez történik akkor is, ha a bíróság a bünteteskiszabás során eltekint attól a büntetési nemtől, amelynek joghátrányként való meghatározását az adott esetben a Btk. eltérést nem engedő szabályai a törvényi feltételek fennállása esetén mérlegelést nem tűrő módon kötelezővé teszik.

[18] Az elkövetéskor hatályos és a Be. 659. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálat során is irányadó Btk. 52. § (3) bekezdése alapján a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetőjét, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követte el, végleges hatállyal el kell tiltani minden olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

[19] E rendelkezés a büntetés kiszabása körében kategorikus kötelezettséget ró a bíróságra. A törvényhelyben megjelölt feltételek teljesülése esetén a végleges hatályú, fenti tartamú foglalkozástól eltiltást a bíróságnak a terhelttel szemben ki kell szabnia. A büntetési nem kötelező kiszabását megalapozó feltételek objektívek; pusztán annak kell teljesülnie, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt kerüljön sor, és azt a terhelt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére kövesse el. További feltételt a törvény nem határoz meg, így a büntetés kiszabásához nem szükséges, hogy a terhelt a bűncselekményt szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével, vagy foglalkozásának felhasználásával, szándékosan kövesse el, egyáltalán, bármiféle foglalkozási szabály hatálya alatt álljon [1/2021. (V. 13.) BK vélemény].

[20] A bíróság a támadott határozatában tehát törvénysértő módon mellőzte a foglalkozástól eltiltás kiszabását, noha a büntetési nem alkalmazását elkerülhetetlenül maga után vonó törvényi feltételek mindegyike teljesült: a jogerős határozat – egyebek mellett – tizennyolcadik életévét be nem töltött sértett sérelmére elkövetett, Btk. XIX. Fejezetében meghatározott a nemi élet szabadsága és nemi erkölcs elleni bűncselekmény, a Btk. 198. § (4) bekezdésébe ütköző szexuális visszaélés büntette miatt marasztalta el a terheltet.

[21] A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – helyt adott, és megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés

b) pontja alapján megváltoztatva maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot: a terheltet végleges hatályú foglalkozástól eltiltásra is ítélte minden olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végezné, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban állna, egyebekben pedig a jogerős ítéletet a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[22] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[23] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdésének első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. december 8.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzinger Márton s.k. előadó bíró, Dr. Sebe Mária s.k. bíró